

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת סוטה

דפים יד - כא, פרשת תולדות תשע"ו

דרך ישרה תמצית הדף

פרק שני - היה מביא

צ"ד יד - טז

*מנחות ומנחת סוטה. *הכנת מי ההשקאה.

א. סדר המנחות ומנחת סוטה ומנין 1. הבאת המנחה מביתו בכלי כסף וזהב הראויים לכלי שרת, ומנחת סוטה בכפיפה מצרית שהיא פחותה וא"א להקדישה אפילו לר"י בר"י שמכשיר כלי שרת מעץ. 2. נותנה בכלי שרת לקדשה וחל אפילו שלא מדעת. 3. נותן שמן ולבונה. 4. מביא לכהן ומוליך למזבח ומגישה כנגד חודה של קרן דרומית מערבית שנאמר לפני ה' וזהו מערב לפני המזבח זה דרום, ולר"א בדרום סמוך למערב דקסבר כוליה מזבח בצפון, וא"צ שהמנחה עצמה תגע בקרן אלא סגי בכלי דהוקשה הגשה להולכה. 5. מסלק את הלבונה כדי שלא תעלה בקמיצה, וקומץ ממקום שנתרבה שמנה שנאמר מסלתה ומשמנה. 6. מקדש את הקומץ בכלי שרת, כמו גבי דם שעל אף שהבהמה נקדשה בסכין צריך לקבל את הדם בכלי, ומלקט את הלבונה ונותנה על גביו ומולח ומקטיר. 7. קרב הקומץ שייריה נאכלין, וזהו לרבי חנינא משתשלוט בו האור ולרבי יוחנן משיצת האור ברובו. 8. הכהנים רשאים ליתן לתוכו יין שמן ודבש שנאמר למשחה וזהו לגדולה, ואסורים רק מלחמץ שנאמר לא תאפה חמץ חלקם. 9. אמרינן במשנתנו כל המנחות טעונות שמן ולבונה ובאות מן החיטין וסולת, ומנחת חוטא א"צ שמן ולבונה, ומנחת העומר מן השעורים, אבל מנחת סוטה א"צ שמן ולבונה ובאה קמח ומן השעורים שהם מאכל בהמה. ומייתי שאין שמן ולבונה במנחת חוטא ולא נסכים בחטאת חלב ונזיר כדי שלא יהיה קרבנו מהודר משא"כ במצורע שכבר התכפר.

ב. הכנת מי ההשקאה 1. נעשה בתוך פיילי של חרס לר"י ש חדשה דומיא דמים חיים ולחכמים אף כלי ישן, ולכו"ע כלי שנתאכמו פניו פסול כיון שנשתנה ובעי בהחזירן לכבשן ונתלבנו. 2. נותן מן הכיור חצי לוג מים, ולרבי יהודה רביעית. 3. היתה אמה על אמה בימין ההיכל ועליה טבלא של שיש ומתחתיה עפר ונותן בשיעור שיראה על המים, ואמרינן שאין להביא מבחוץ ולא לחפור בקרדומות אלא אם אין עפר יש ליתן שם, ופליגי אם צריך קרא לרבות קרקע בית עולמים. 4. בשלשה מקומות הלכה עוקבת מקרא: עפר כסוי הדם, תער בנזיר, ספר כריתות, ובעי למימר אף להכשיר

אפר לסוטה, ושייר מצורע דכתיב יגלח את כל שערו ונתמעט בית השחי לרבי ישמעאל אבל לר"מ מגלח כדלעת, ודחינן דבמצורע עוקרת מדרבנן, עוקבת ומוספת, ולהלכה אפשר להביא רקבובית ירק אבל לא אפר. 5. שלשה צריכים שיראו והם: עפר סוטה, אפר פרה, רוק יבמה, ולר"ש אף דם צפור דיליף שיהא הדם ניכר בהם ושיעורו רביעית ולרבנן אתי לגופיה ולערבן. 6. הקדים עפר למים פסול ור"ש מכשיר דיליף מדכתיב עפר בפרה אדומה דאינו לעיכובא, ולרבנן אף בפרה פסול דבעינן שיהא המכשיר למעלה וקרא ונתן עליו אתי לערבן. 7. בכתיבה נאמר וכתב את האלות האלה בספר, לר"מ האלה למעט צוואות וקבלות, לרבי יוסי כותב את כל הפרשה דכתיב את לרבנות, ולרבי יהודה כותב רק את הפסוקים יתן ה' אותך וכן ובאו המים דדריש כולהו במיעוטי. 8. בשכר שאברהם אבינו אמר ואנכי עפר ואפר זכו בניו לעפר סוטה ואפר פרה, ומחוט ועד שרוך נעל זכו לתכלת ותפילין, ואם הסוטה טהורה יצא ממנה בן כאברהם ואם לאו תחזור לעפרה.

צדף יז יח

*כתיבת המגילה. *שבועת הסוטה. הדרן!

א. כתיבת מגילת הסוטה 1. הכתיבה רק במגילת קלף שנאמר ספר, ורק בדיו דבעינן כתב שיכול להמחות. 2. הפסולים: כתב בלילה דילפינן ממשפט בגז"ש תורה. 3. למפרע, שנאמר וכתב את האלות וזהו כסדרם. 4. קודם שתקבל שבועה, שנאמר והשביע ואח"כ וכתב. 5. אגרת וכן בשני דפים, שנאמר ספר. 6. כתב אות ומחק אות, שנאמר את כל התורה הזאת. 7. בעי בכתיב שני מגילות לשתי סוטות ומחק לכוס אחת דליכא מחיקה לשמה, מחק בשתי כוסות וחזר ועירבן שהשתיה אינה משלה, ומה הדין בחזר וחילקן, ועלו בתיקו. 8. בעי האם השקאה בסיב או שפופרת הוי דרך שתיה וכן בנשפכו ונשתיירו, ועלו בתיקו.

ב. שבועת הסוטה 1. שתי שבועות להו"א לקודם המחיקה ולאחריה ולמסקנא אחת שאין בה אלה ואחת שיש בה ואומר משביעני עליך שלא נטמאת ואם נטמאת יבואו בך. 2. אומרת אמן על האלה והשבועה, מאיש זה ומאיש אחר, אמן שלא שטייתי ארוסה נשואה שומרת יבם וכנוסה, אמן שלא נטמאתי ואם נטמאתי יבואו בי, ומזה שמשביע על מתי שהיתה יבמה ש"מ שאם זינתה אסורה ליבמה ודחי דלמא אתי כר"ע דאין קדושין תופסין בחייבי לאוין. 3. יכול להתנות על נישואיו הראשונים ועל נישואי אחיו כיון שאילו נבעלה היתה אסורה לו. 4. לר"מ אף אמן שלא אטמא ואם תטמא בעתיד המים יבדקוה, וה"נ משביע על נישואין האחרונים. 5. איכא סתירה בדין לשתות ולשנות ומייתי באיש אחד ובו על אחד לכו"ע לא משום דכתיב זאת ומשמע למעוטי, בשני אנשים ושני בועלין לכו"ע שונה דכתיב תורת לרבווי, ופליגי באיש אחד ושני בועלין או בשני אנשים ובו על אחד דת"ק מרבה מתורת ורבנן ממעטי מזאת ולר"י זאת למעט איש אחד ושני בועלין ותורת לרבנות שני אנשים ובו על אחד.

הדון עלך פרק שני!

פרק שלישי – היה נוטל

צדף יט-כא

*השקאת הסוטה. *מעלת תורה ומצוות.

א. סדר השקאת הסוטה 1. לפני ההשקאה הבעל נוטל את מנחתה מהכפיפה מצרית ונותנה לתוך כלי שרת ונותן על ידה, והכהן מניח ידו מתחתיה ומניף עמה דילפינן בגז"ש יד משלמים, ואח"כ הגיש

קמץ והקטיר והשאר נאכל לכהנים. 2. ההשקאה לאחר קבלת השבועה והמחיקה עד שלא יהיה רישומו ניכר, לר"ש גם הקרבת המנחה לפני ההשקאה ולת"ק משקה ואח"כ מקריב. 3. אם האשה חזרה בה מחמת בריותא אינה שותה, ומחמת רתיתה קודם שקרב הקומץ אינה שותה ולאחר מכן מערערין ומשקין אותה בעל כרחיה וי"א דלא וזהו לאחר מחיקת המגילה. 4. מהפסוק מי המרים ילפינן שמקודם צריך לתת מר לתוך המים. 5. סוטה שחזרה בה פליגי האם מגילתה כשירה להשקות סוטה אחרת, ופולגתייהו להו"א אם מוחקין מן התורה, ודחי דלכו"ע מחקין דכתיבא סתמא משא"כ היכא דאינתיק לשם חדא, או לכו"ע אין מוחקין מן התורה כיון שלא נכתבה לשם אלות, וכן מיייתי דפליגי ר"ע ורי"ש האם מותר להטיל קנקנתום לתוך דיו של ס"ת או דבעינן כתב שיכול להמחות. 6. אם נטמאה אינה מספקת לשתות עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות ומתמלאות גידים ואומרים הוציאוה שלא תטמא את העזרה, והחשש להו"א שמא תמות ודחי דמת מותר במחנה לוי, ולמסקנא שמא תפרוס נדה דפחדא צמית וביעתותא מרפיא.

ב. מעלת תורה ומצוות והשוואתם 1. סוטה שיש לה זכות תולה לה וזו זכות תורה ששולחת את בעלה ובניה ללמוד אבל זכות מצוות לא סגיא, ופליגי האם שלש חדשים כדי הכרת העובר, תשעה חדשים כנגד עיבור, י"ב חדש כמו שלוות נבוכדנאצר, ולמשנתנו אפילו שנתים ושלש, ולר"ש אין הזכות תולה משום הרתעה וחדש, ולרבי הזכות תולה אבל מתנוונה. 2. כי נר מצוה ותורה אור, שמצוה מגינה לפי שעה ותורה לעולם דילפינן מקרא בהתהלכך שזהו העוה"ז עוה"ב וימות המשיח, משל לאדם שמהלך באפילה וניצל ע"י אבוקה מקוצים, ע"י עמוד השחר מן הליסטים, ובפרשת דרכים יודע באיזה דרך מהלך, וזה ת"ח יחד עם יום המיתה או יראת חטא או שמעתתא אליבא דהלכתא. 3. ההבדל בין כח מצוה לתורה: מצוה מגינה לפי שעה ותורה לעולם, עבירה מכבה מצוה ואינה מכבה תורה ובגלל שלא ידעו זאת רדפו את דוד, מצוה מגינה רק בשעה שעוסק בה ותורה אף כשלא עוסק בה מגינה ולהו"א אף מצילה ולמסקנא מצלא רק כשעוסק בה ולכן דואג ואחיתופל לא ניצלו. 4. בוז יבוזו לו אינו לשמעון אחי עזריה שפרנסו אלא כמו שבנא שרצה לחלוק עמו לאחר שלמד. 5. לבן עזאי אדם צריך ללמד את בתו תורה כדי שתדע שזכות תולה לה, לר"א המלמד את בתו תורה כאילו מלמדה תיפלות כיון שעם החכמה נכנסת ערמומיות, ולרבי יהושע רוצה אשה בקב ותיפלות יותר מתשעה קבין ופרישות.

שאלות לחזרה ושינון

ב. שבועת הסוטה (5) הדרך?

פרק שלישי- היה נוטל

דף יט- כא

א. סדר השקאת הסוטה (6)

ב. מעלת תורה ומצוות והשוואתם (5)

פרק שני- היה מביא

דף יז- טז

א. סדר המנחות ומנחת סוטה ומנין (9)

ב. הכנת מי ההשקאה (8)

דף יז- יח

א. כתיבת מגילת סוטה (8)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖	
	עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~162~

המערכת